

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I
ODRŽIVOG RAZVOJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU PRIRODE
SEKTOR ZA ZAŠTIĆENA PODRUČJA
I OCJENU PRIHVATLJIVOSTI

KLASA: UP/I 352-03/23-05/163

URBROJ: 517-10-2-3-24-4

Zagreb, 9. siječnja 2024.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode, OIB 19370100881, temeljem članka 48. stavka 5., 7. i 8. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, br. 80/13, 15/18 i 14/19, 127/19), vezano uz članak 46. stavak 1. Zakona o zaštiti prirode, povodom zahtjeva Javne ustanove Park prirode Vransko jezero, Kralja Petra Svačića 2, 23210 Biograd na Moru, OIB 62106126299, nositelja izrade plana upravljanja, a podnesenog putem izrađivača plana upravljanja Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu, Rooseveltov trg 6, OIB 28163265527, u postupku prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu Revizije plan upravljanja na ribolovnoj zoni Javna ustanova Park prirode Vransko jezero iz 2023. godine, nakon provedenog postupka donosi

RJEŠENJE

- I. Da je Revizija plana upravljanja Mjere za unapređenje slatkovodnog ribarstva na ribolovnoj zoni Park prirode Vransko jezero iz 2023. godine, prihvatljiva za ekološku mrežu.
- II. U cilju očuvanja zaštićenih područja, strogo zaštićenih vrsta i ugroženih i rijetkih stanišnih tipova za koje nisu izdvojena područja ekološke mreže, izdaju se sljedeći uvjeti zaštite prirode:
 1. Obavljanje ribolova mora biti usklađeno s Prostornim planom Parka prirode Vransko jezero, Planom upravljanja Parka prirode Vransko jezero i Posebnim ornitološkim rezervatom Vransko jezero i pridruženim područjima ekološke mreže (PU 6163) te s Godišnjim programima zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja (Javna ustanova „Park prirode Vransko jezero“);
 2. Za mamce je zabranjeno koristiti strogo zaštićene vrste riba;
 3. U slučaju pronalaska ozlijeđene, osakaćene, ranjene ili uginule strogo zaštićene vrste obavijestiti Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja putem obrasca dostupnog na internetskoj poveznici <https://arcg.is/1CbK98>.
- III. Ovo Rješenje objavljuje se na mrežnim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

Obrazloženje

Prirodoslovno-matematički fakultet iz Zagreba, Biološki odsjek, Rooseveltov trg 6, kao ovlaštenu izrađivača Plana upravljanja za ribolovnu zonu Javne ustanove Parka prirode Vransko jezero iz 2023. godine, podnio je u ime nositelja izrade Javne ustanove Park prirode Vransko jezero, Kralja Petra Svačića 2, 23210 Biograd na Moru, dana 16. studenog 2023. godine, zahtjev za provedbu postupka prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za Reviziju plana upravljanja Mjere za unapređenje slatkovodnog ribarstva na ribolovnoj zoni Park prirode Vransko jezero iz 2023. godine (u nastavku teksta: Plan).

U zahtjevu su sukladno članku 48. stavku 2. Zakona o zaštiti prirode dostavljeni podaci o Planu, nositelju izrade Plana kao i o razlozima izrade. Uz zahtjev je u tiskanom i digitalnom obliku priložen Plan.

Po zaprimljenom zahtjevu Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode (u nastavku teksta: Ministarstvo) je aktom, KLASA: UP/I-352-03/23-05/163, URBROJ: 517-10-2-3-23-2 od 22. studenog 2023. godine, zatražilo mišljenje Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, Zavoda za zaštitu prirode i okoliša o mogućnosti značajnih negativnih utjecaja Plana na ciljeve očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže. Traženo mišljenje, KLASA: 352-03/23-02/1537, URBROJ: 517-12-2-3-2-23-2 od 19. prosinca 2023. godine zaprimljeno je 20. prosinca 2023. godine.

U provedbi postupka ovo Ministarstvo razmotrilo je predmetni zahtjev i priloženu dokumentaciju te nakon uvida u Uredbu o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (Narodne novine, broj 80/19, 119/23) utvrdilo sljedeće.

Nositelj izrade Plana je Javna ustanova Park prirode Vransko jezero, Kralja Petra Svačića 2, 23210 Biograd na Moru. Izrađivač Plana je Prirodoslovno-matematički fakultet, Biološki odsjek, Rooseveltov trg 6, 10000 Zagreb.

Plan se odnosi na ribolovno područje Jadran, za ribolovnu zonu unutar granica Parka prirode „Vransko jezero“ utvrđenih Zakonom o proglašenju parka prirode „Vransko jezero“ (Narodne novine, broj 77/1999), koje je temeljem rješenja Ministarstva poljoprivrede (KLASA: UP/I 324-02/15-01/106; URBROJ: 525-13/0545-15-2 od 30.09.2015.) dodijeljeno Javnoj ustanovi Park prirode Vransko jezero, Kralja Petra Svačića 2, 23210 Biograd na Moru, kao ovlašteniku ribolovnog prava.

Razlog za izradu Plana proizlazi iz Zakona o slatkovodnom ribarstvu (Narodne novine, broj 63/2019) koji propisuje da se navedenim Zakonom uređuje gospodarenje ribama slatkih (kopnenih) voda, a obuhvaća ribolov, poribljavanje, zaštitu riba i njihovih staništa. Plan upravljanja je stručna studija o načinu gospodarenja ribolovnim područjem ili ribolovnom zonom, a odnosi se na obavljanje športskog i gospodarskog ribolova. Revizija plana upravljanja je usklađenje plana upravljanja sukladno novonastalim uvjetima na nekom ribolovnom području za važeći plan upravljanja. Budući da plan upravljanja sukladno članku 29. Zakona o slatkovodnom ribarstvu nakon dobivanja suglasnosti vrijedi do dana isteka ugovora o dodjeli ribolovnog prava, s tim da se svakih šest godina mora izraditi njegova revizija, prišlo se izradi ove revizije Plana.

Plan upravljanja sadržava između ostalog osnovna hidrografska, fizikalno-kemijska i biološka obilježja ribolovnog područja, vrste, količinu i zdravstveno stanje ribe, vrijeme u kojem je dopušten lov riba i najmanju veličinu riba ispod koje se ne smije loviti kao i mjere zaštite posebnih staništa i program poribljavanja (vrijeme, količina i vrsta riba). Osnovna obilježja ihtiofaune ribolovnih voda, a koja uključuju kvalitativno-kvantitativni sastav ihtipopulacije,

osnova su racionalnog gospodarenja vodom odnosno mjera zaštite i održivog gospodarenja ribljim zalihama kao i količinom dopuštenog ulova. Postojeća struktura ribljeg fonda u ribolovnoj zoni kojom upravlja Javna ustanova Park prirode Vransko jezero temeljena je na provedenom izlovu ribe u ribolovnoj zoni u srpnju 2023. godine. Kako bi se izbjegla ili smanjila selektivnost pojedinih alata, a radi utvrđivanja kvalitativnog i kvantitativnog sastava ihtiopopulacije, korištena je kombinacija nekoliko različitih ribolovnih alata (elektro ribolovni agregat, mreže stajačice „popunice“ i udičarenje). Iako kombinacija navedenih ribolovnih alata predstavlja vrlo učinkovit sklop, događa se da se neke vrste riba, koje sasvim sigurno obitavaju na određenoj ribolovnoj zoni, ipak ne mogu uloviti, pa se prilikom procjene ihtiopopulacije nekog područja obično to uzima u obzir, a korišteni su i svi podaci dobiveni od stručne osobe ovlaštenika ribolovnog prava.

Aktivnosti koje proizlaze iz provedbe Plana odnose se na: obavljanje ribolova pojedinih vrsta sukladno dozvoljenim količinama ulova te uz korištenje vrsta dozvoljenih ribolovnih alata i mamaca; žurno i sigurno vraćanje u vodu strogo zaštićenih vrsta riba i ciljnih vrsta riba područja ekološke mreže u slučaju ulova (po načelu „ulovi i pusti“ ribolova); neograničeni ulov stranih vrsta riba (i vrsta koje nisu zavičajne za dalmatinsku slatkovodnu ihtiofaunu); praćenje i postupanje u stanjima onečišćenja vode, oboljenja, neobičnog ponašanja i ugibanja ribe; planiranje i organizacija premještanja riba i postupanja u slučaju poplava; provedbu selektivnog izlova stranih vrsta (i vrsta koje nisu zavičajne za dalmatinsku slatkovodnu ihtiofaunu) te djelovanje ribočuvarske službe.

Temeljem odredbi Zakona o zaštiti prirode, ribolovna zona ovlaštenika ribolovnog prava Javne ustanove Park prirode Vransko jezero u potpunosti se nalazi se unutar zaštićenog područja Parka prirode „Vransko jezero“ i Posebnim ornitološkim rezervatom Sjeverozapadni dio Vranskog jezera.

Sukladno Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (Narodne novine, broj 80/19, 119/23) na području Plana nalaze se područja ekološke mreže i to Posebno područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (PPOVS) HR5000025 Vransko jezero i Jasen te Područje očuvanja značajno za ptice (POP) HR1000025 Vransko jezero i Jasen. Ribolovne vode Glavni kanal i Lateralni kanal graniče s PPOVS HR2001361 Ravni kotari i POP HR1000024 Ravni kotari.

Ciljna vrsta riba PPOVS HR5000025 Vransko jezero i Jasen je glavočić vodenjak (*Knipowitschia panizzae*), čije je obitavanje u predmetnim ribolovnim vodama utvrđeno i Planom. Za PPOVS HR2001361 Ravni kotari kao ciljne vrste nisu definirane vrste riba.

Prema bazi podataka Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, pojedine ribolovne vode predstavljaju pogodno stanište ostalih uz vodu vezanih ciljnih vrsta PPOVS HR5000025 Vransko jezero i Jasen, kao što je jezerski regoč (*Lindenia tetraphylla*), a pojedina vodena staništa prisutna na području predmetnih ribolovnih voda predstavljaju pojedine ciljne stanište tipove navedenog PPOVS (3140 Tvrde oligo-mezotrofne vode s dnom obraslim parožinama (*Characeae*)). Nadalje, predmetne ribolovne vode predstavljaju ključna i pogodna (uključujući gnjezdilišta i hranilišta) staništa brojnih ciljnih vrsta ptica POP HR1000025 Vransko jezero i Jasen vezanih uz vodena i močvarna staništa.

Ciljne vrste POP-a HR1000025 Vransko jezero i Jasen su crnoprugasti trtenjak (*Acrocephalus melanopogon*), vodomar (*Alcedo atthis*), jarebica kamenjarka (*Alectoris graeca*), čaplja danguba (*Ardea purpurea*), žuta čaplja (*Ardeola ralloides*), patka njorka (*Aythya nyroca*), bujavac (*Botaurus stellaris*), ušara (*Bubo bubo*), leganj (*Caprimulgus europaeus*), velika bijela čaplja (*Casmerodius albus*), bjelobrada čigra (*Chlidonias hybrida*), crna čigra (*Chlidonias niger*), zmijar (*Circaetus gallicus*), eja močvarica (*Circus aeruginosus*), eja strnjarija (*Circus*

cyaneus), eja livadarka (*Circus pygargus*), mala bijela čaplja (*Egretta garzetta*), mali sokol (*Falco columbarius*), vlastelica (*Himantopus himantopus*), čapljica voljak (*Ixobrychus minutus*), sivi svračak (*Lanius minor*), modrovoljka (*Luscinia svecica*), mala šljuka (*Lymnocyptes minimus*), veliki pozviždač (*Numenius arquata*), gak (*Nycticorax nycticorax*), mali vranac (*Phalacrocorax pygmeus*), pršljivac (*Philomachus pugnax*), žličarka (*Platalea leucorodia*), blistavi ibis (*Plegadis falcinellus*), siva štijoka (*Porzana parva*), riđa štijoka (*Porzana porzana*), mala štijoka (*Porzana pusilla*) i prutka migavica (*Tringa glareola*) te značajne negnijezdeće (selidbene) populacije ptica (patka lastarka *Anas acuta*, patka žličarka *Anas clypeata*, kržulja *Anas crecca*, zviždara *Anas penelope*, divlja patka *Anas platyrhynchos*, patka pupčanica *Anas querquedula*, patka kreketaljka *Anas strepera*, siva guska *Anser anser*, glavata patka *Aythya ferina*, krunata patka *Aythya fuligula*, patka batoglavica *Bucephala clangula*, crvenokljuni labud *Cygnus olor*, liska *Fulica atra*, šljuka kokošica *Gallinago gallinago*, crnorepa muljača *Limosa limosa*, mali ronac *Mergus serator*, kokošica *Rallus aquaticus*, crna prutka *Tringa erythropus*, krivokljuna prutka *Tringa nebularia*, crvenonoga prutka *Tringa totanus*, vivak *Vanellus vanellus* i veliki pozviždač *Numenius arquata*).

Plan zabranjuje ulov strogo zaštićenih vrsta riba i ciljnih vrsta riba PPOVS HR5000025 Vransko jezero i Jasen, a u slučaju ulova strogo zaštićenih vrsta riba i ciljnih vrsta riba područja ekološke mreže, niti jedan primjerak ne smije se zadržati te se mora odmah neozlijeđen vratiti u vodu sukladno načelima „ulovi i pusti“ ribolova. Planom se dopušta, odnosno propisuje neograničeni izlov stranih vrsta (vrsta koje u prirodi ne obitavaju u Republici Hrvatskoj te vrsta koje nisu zavičajne za dalmatinsku slatkovodnu ihtiofaunu) koje negativno utječu na zavičajne vrste riba. Nadalje, Planom je zabranjeno korištenje stranih vrsta riba kao mamaca. Zabranjen je ribolov, poribljavanje, prihrana ribljeg fonda, vožnja plovilima te bilo kakvo uznemiravanje na području Posebnog ornitološkog rezervata Sjeverozapadni dio Vranskog jezera, a zabranjeno je obavljanje ribolova u migraciji na migracijskim koridorima Jugovir i kanal Prosika. Zabrane se odnose i na paljenje tršćaka koji su gnijezdilište mnogih strogo zaštićenih, ugroženih ptica močvarica odnosno ciljnih vrsta ptica područja ekološke mreže koje su vezane uz močvarna staništa. Ovlaštenik ribolovnog prava nema preduvjete za uzgoj ribe te se uzgoj niti ne planira. U sklopu mjera obnove ribljeg fonda, Planom se ističe da, s obzirom na nemogućnost nabave endemskih vrsta, u predmetnim ribolovnim vodama neće provoditi poribljavanje.

Planirane aktivnosti obavljanja ribolova neće značajno negativno utjecati na ciljne vrste riba PPOVS HR5000025 Vransko jezero i Jasen, iz razloga što je za ciljnu vrstu glavočić vodenjak (*Knipowitschia panizzae*) propisana zabrana ulova, a u slučaju ulova jedinke ove vrste će se odmah (po načelima „ulovi i pusti“ ribolova) neozlijeđene vraćati u vodu. Aktivnosti ribolova i ostale aktivnosti planirane Planom neće značajno negativno utjecati na ribolovne vode i njihovu okolicu, odnosno na vodene ciljne stanišne tipove i staništa pogodna za ostale uz vodu vezane ciljne vrste PPOVS HR5000025 Vransko jezero i Jasen, na staništa pogodna za uz vodu vezane ciljne vrste ptica POP HR1000025 Vransko jezero i Jasen te ciljne vrste okolnih (graničnih) područja ekološke mreže (PPOVS HR2001361 Ravni kotari i POP HR1000024 Ravni kotari).

Zahvati i aktivnosti planirani Planom ne uzrokuju gubitak ciljnih stanišnih tipova područja ekološke mreže i ne utječu značajno na ciljne vrste (u smislu izravnih utjecaja na brojnost i neizravnih utjecaja kroz smanjivanje količine plijena pojedinih ciljnih vrsta) odnosno na pogodnosti staništa za ciljne vrste područja ekološke mreže.

Slijedom iznijetog u provedenom postupku Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, a uzevši u obzir zahvate i aktivnosti planirane Planom, uz pridržavanje važećih zakonskih propisa, ocjenjeno je da je na planskoj razini moguće isključiti mogućnost značajnih negativnih

utjecaja Plana na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže i nije potrebno provesti Glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu te je stoga riješeno kao u izreci.

U slučaju izmjena dostavljenog nacрта Plana, potrebno je ponoviti postupak Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Utvrđeno je da se Planom ne planiraju zahvati iz Priloga I., II. i III. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (Narodne novine, br. 61/24, 03/17) te da slijedom očitovanja Ministarstva zaštite okoliša i energetike, Uprave za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom (KLASA: 351-03/18-04/487 URBROJ: 517-06-2-1-2-18-2) od 7. svibnja 2018. godine, za Plan nije obvezna provedba postupka strateške procjene utjecaja na okoliš ili ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 80/13, 153/13, 78/15, 12/18).

Člankom 46. Zakona o zaštiti prirode propisano je da Ministarstvo provodi prethodnu ocjenu i glavnu ocjenu za strategije, planove i programe koji se pripremaju i/ili donose na državnoj i područnoj (regionalnoj) razini, kao i za one koji se pripremaju i/ili donose na državnoj i područnoj (regionalnoj) razini, a za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza strateške procjene ili ocjene o potrebi strateške procjene, dok Upravno tijelo provodi prethodnu ocjenu i glavnu ocjenu za strategije, planove i programe koji se pripremaju i/ili donose na lokalnoj razini, kao i za one koji se pripremaju i/ili donose na lokalnoj razini, a za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza strateške procjene ili ocjene o potrebi strateške procjene.

Članak 48. stavak 5. Zakona o zaštiti prirode propisuje da ako Ministarstvo isključi mogućnost značajnih negativnih utjecaja strategije, plana ili programa na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donosi rješenje da je strategija, plan ili program prihvatljiv za ekološku mrežu.

Člankom 48. stavkom 7. Zakona o zaštiti prirode propisano je da rješenje iz stavka 5. i 6. sadrži podatke o strategiji, planu ili programu, podatke o ekološkoj mreži, obrazloženje razloga na temelju kojih je isključena mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže ili obrazloženje razloga na temelju kojih je utvrđena obveza provedbe Glavne ocjene.

Članak 48. stavak 8 Zakona o zaštiti prirode propisuje da rješenje iz stavaka 5. i 6. navedenog članka sadrži i uvjete zaštite prirode ako se radi o strategiji, planu ili programu u čijem se obuhvatu nalaze zaštićena područja, strogo zaštićene divlje vrste i/ili ugroženi i rijetki stanišni tipovi za koje nisu izdvojena područja ekološke mreže.

U skladu s člankom 51. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode ovo Rješenje objavljuje se na mrežnoj stranici Ministarstva.

Uputa o pravnom lijeku

Ovo je Rješenje izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište,

odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog Rješenja.

Tužba se predaje nadležnom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

DOSTAVITI:

1. Javna ustanova Park prirode Vransko jezero, Kralja Petra Svačića 2, 23210 Biograd na Moru (*R s povratnicom*)
2. Prirodoslovno-matematički fakultet, Biološki odsjek, Ravnice 45, 10 000 Zagreb (*R s povratnicom*)

O tome obavijest:

1. Ministarstvo poljoprivrede, Uprava za ribarstvo, Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb